

Associació d'Estudiants
Progressistes

Documents

**LA DONA A
L'AMÈRICA
LLATINA**

Estudiants per Amèrica
Llatina organitza un seminari
a la UPF sobre el paper de la
dona

Publicat el dissabte 19 d'abril de 2008

Estudiants per Amèrica Llatina és una associació d'estudiants que treballa dins i fora del marc universitari temes relacionats amb Amèrica Llatina. Mitjançant actes socio-culturals, concerts o seminaris volen apropar la realitat d'aquesta regió del món als i les estudiantes, en particular, i a la societat, en general.

Amb aquest curs es busca abordar la situació de la dona a Amèrica Llatina, partint del concepte de gènere i la seva significació teòrica tot traslladant-ho a les realitats llatinoamericanes. El seminari oferirà una visió transversal i interdisciplinària sobre el que significa ser dona a Amèrica Llatina, tant a través de la sociologia, la història o l'economia, com amb perspectives pròpies de l'antropologia del gènere o el moviment feminista.

Donada aquesta visió integral, el curs no va destinat a cap estudi en particular sinó que pot resultar útil a qualsevol persona interessada en conèixer una mica més a fons tant la realitat de la regió com la situació de la dona, des d'un enfocament que sovint queda relegat dels estudis acadèmics. Es tracta, doncs, de ressaltar un aspecte comú en totes les societats - la situació de la dona - però remarquant la especificitat i particularitat del cas llatinoamericà.

Un dels altres objectius que busca el seminari és fomentar la participació dels estudiants, la seva implicació a les classes, així com una valoració crítica dels conflictes plantejats.

Programa

1.- Introducció. Teoria del gènere i la situació de la dona a Amèrica Llatina. (8 d'abril).

A càrrec de: Lourdes Benería: professora de Cornell University, especialista en estudis d'economia, gènere i desenvolupament.

La primera sessió estarà dedicada a abordar de forma introductòria tant la categoria "gènere" com l'anàlisi de dades que reflecteixin quina és la situació actual de la dona al subcontinent.

2.- La triple exclusió: dona, pobra i indígena. (15 d'abril).

A càrrec de: Betty Puerto, membre del Colectivo Maloka i de l'Organització Femenina Popular a Colòmbia i Cecilia Aramayo, membre del Comitè de Solidaritat amb els Pobles Indígenes d'Amèrica.

A la discriminació pel fet de ser dona s'hi afegeixen altres aspectes que configuren l'exclusió social, la dona indígena que es veu abocada a una situació econòmica precària pateix una triple exclusió: per dona, per pobra i per indígena.

3.- La violència contra la dona a Amèrica Llatina. El cas de Ciudad Juárez. (22 d'abril).

A càrrec de: Annaïs Tosas i Fernández, investigadora que ha treballat sobre la situació de les dones a Ciudad Juárez.

Projecció d'un documental que presentarà els crims contra dones, la majoria treballadores de fàbriques maquiladores, que estan succeïnt des de 1993 a Ciudad Juárez, Mèxic.

4.- La Insolidaritat de gènere: el cas de les dones a Xile. (29 d'abril).

A càrrec de: Anna Maria Montero, membre de l'Assemblea Bolivariana de Catalunya i de Revolta Global.

A Xile no existeix una solidaritat de gènere. Seguint l'estructura ètnica i multicultural del país, a més de les diferències econòmiques, les dones xilenes es troben en diferents situacions a la ciutat i al camp. Destaca la situació de les més excloses: mapuches i immigrants, a més del fenomen de les temporeras.

5.- Les dones llatinoamericanes i l'Estat del Benestar. (6 de maig).

A càrrec de: Camila Arza, professora del Departament de Ciències Polítiques i de l'Administració de la UPF, especialista en polítiques públiques i política social a Europa i Amèrica Llatina.

Les reformes polítiques i econòmiques (privatitzacions, retall de despesa pública...) que s'han viscut a diferents països llatinoamericans en els darrers anys han comportat un fort impacte sobre els serveis públics. Un sector important de la població femenina ho està patint de manera més intensa.

6.- El paper de la dona en la rebel·lió zapatista. (13 de maig).

A càrrec de: Arturo Landeros, membre del Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista.

Quan el dia 1 de gener de 1994 l'Exèrcit Zapatista de Liberación Nacional planteja obertament el seu particular enfrontament a l'estat mexicà i es comença a organitzar autònomament, la dona zapatista tindrà un paper rellevant tant en l'organització de l'EZLN com en el funcionament de les comunitats indígenes autònomes de Chiapas. Conèixer el paper de la dona en aquestes situacions pot obrir noves perspectives sobre la situació de la dona a Amèrica Llatina.

7.- Experiències d'organització femenina a l'Argentina: las Madres de la Plaza de Mayo, Organización Barrial Tupac Amarú i AMMAR-CTA. (20 de maig).

A càrrec de: Horacio Tamburini, membre de la CTA - Central de Trabajadores de la Argentina.

Argentina és una país especialment interessant pel que fa a la implicació de les dones en diversos

moviments socials. Es tracta d'organitzacions i moviments que, si bé no entren dins d'una definició clàssica del feminisme, han aconseguit donar veu a sectors com els desapareguts i represaliats, les poblacions indígenes o les prostitutes.

8.- Conflictes armats en perspectiva de gènere. (27 de maig).

A càrrec de: Alba Nubia Rodríguez Pizarro, antropòloga experta en gènere, acció col·lectiva i violència política a Colòmbia i Dorys Ardila, investigadora en processos de pau a Colòmbia dins de l'Escola de Cultura de la Pau de la UAB.

La dona, tot i que se'n parla poc, també és protagonista dels conflictes armats a la regió, tant com a particip com a víctima. En aquesta sessió s'abordarà el paper femení en les organitzacions armades, els processos de pau, etc. L'atenció estarà fixada, principalment, en el cas colombià.

9.- La situació laboral femenina a Amèrica Llatina. (3 de juny).

A càrrec de: Lourdes Benería, professora de Cornell University, especialista en estudis d'economia, gènere i desenvolupament.

La situació laboral de la dona a Amèrica Llatina presenta unes característiques específiques: major presència del treball informal, el cas de les maquiladores, discriminació en els salaris...

10.- La dona al Moviment dels Sense Terra. (10 de juny).

A càrrec de: Mariona Ferrer, professora del Departament de Ciències Polítiques i de l'Administració de la UPF, especialista en comportament polític i noves formes de participació política, amb en experiència dins del MST.

En aquesta sessió s'abordarà la participació de la dona en la configuració del Moviment dels Sense Terra al Brasil. Moviment que l'any vinent arribaran als 50 anys d' existència lluitant per una distribució equitativa de la terra al Brasil, treballant per abolir els latifundis.

Horari, lloc, +info...

Horari: dimarts de 19.00 a 21.00 hores.

Lloc: aula 40.002 de l'edifici Roger de Llúria.

+info: <http://www.upf.edu/fhuma/activitats/dona/> ; americallatina@yahoo.es